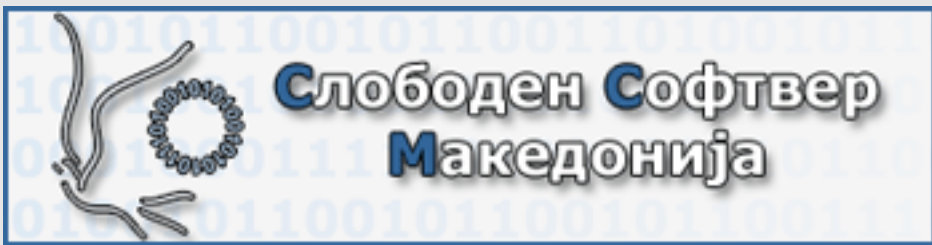

<http://www.slobodensoftver.org.mk>
email: info@slobodensoftver.org.mk

Слободен софтвер Слободно општество

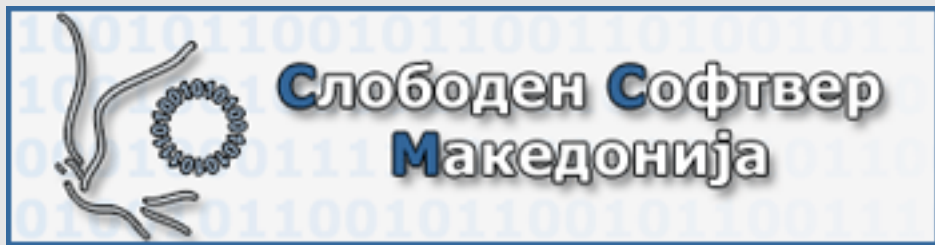
Новица Наков
Слободен софтвер Македонија
novican@mt.net.mk

За што ќе биде ова предавање?

Ова предавање ќе се обиде да ве запознае со концептите и практичната употреба на слободниот софтвер, неговото општествено значење, филозофијата и етичките вредности.

Ќе зборуваме за „слободата“ и за „софтверот“ во терминот слободен софтвер.

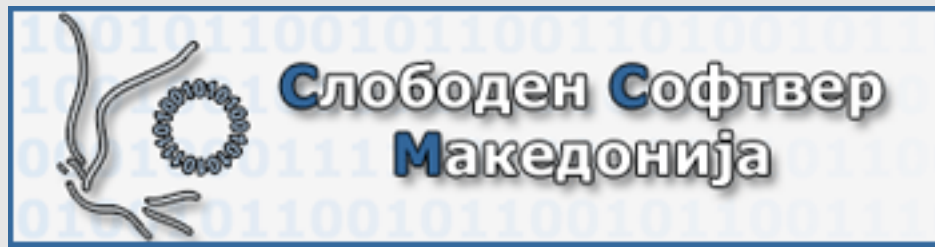
Пред да започнеме...

Што е Слободен софтвер Македонија?

НВО кое се занимава со промовирање, развој и дистрибуција на слободниот софтвер на територијата на Република Македонија.

Што сум јас и зошто е тоа важно?

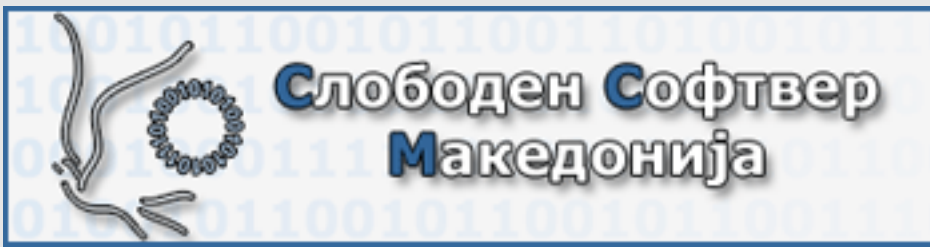
Не мора да бидеш „компјутерџија“ за да сфатиш што е слободен софтвер, за да користиш слободен софтвер и за да и помогнеш на заедницата!

За „слободата“ во терминот слободен софтвер.

Двете страни на софтверот:

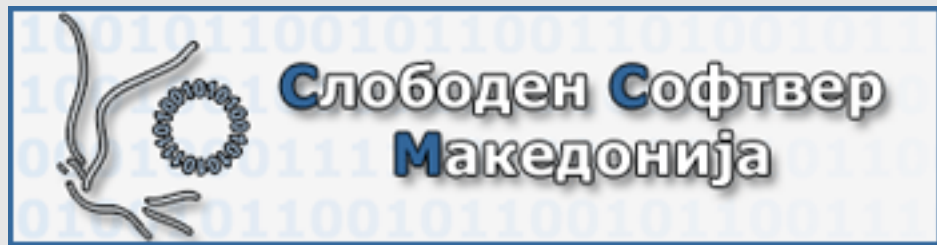
- Автори, сопственици и лиценци;
- Корисници и нивни потреби;
- Развој на софтвер и изворен код.

За „слободата“ во терминот
слободен софтвер.

Историја на софтверот:

- Почетоците на софтверската индустрија;
- Воведувањето на моделот на неслободен софтвер (неслободен како превод на proprietary);
- Проектот ГНУ и Фондацијата за слободен софтвер.

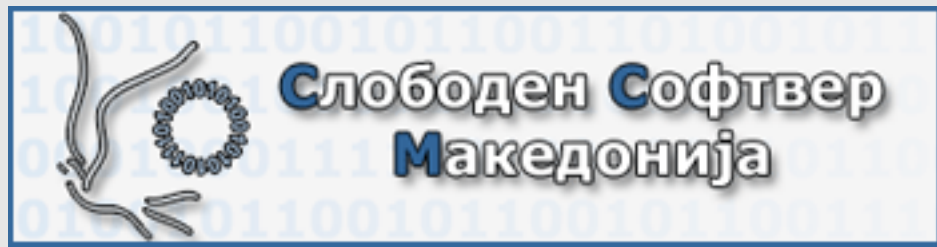

За „слободата“ во терминот слободен софтвер.

Дефиницијата објавена од FSF е:

Слободниот софтвер значи да имаш 4 слободи:

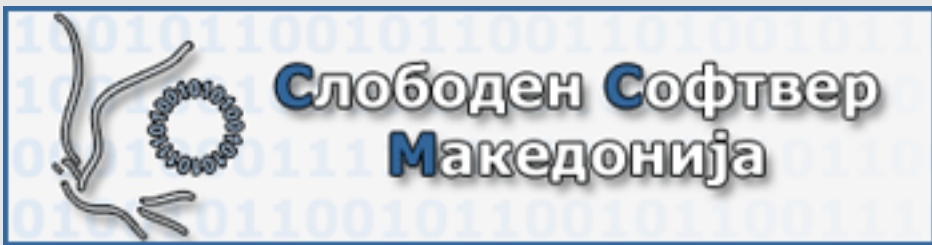
- Да ја користиш програмата за било која намена или цел;
- Да го проучиш и промениш кодот на програмата;
- Да му помогнеш на соседот со дистрибуирање копии;
- Да и помогнеш на заедницата со издавање подобри верзии на програмот.

За „слободата“ во терминот
слободен софтвер.

Филозофската и етичката подлога на слободниот софтвер:

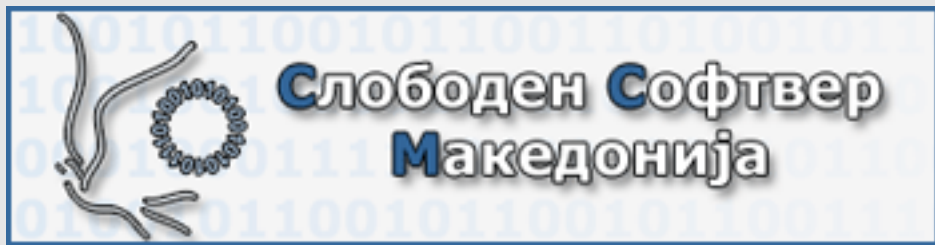
- Слободно копирање и размена на информации;
- Помагање на пријателите;
- Општеството и човечките односи.

За „слободата“ во терминот слободен софтвер.

Слободниот софтвер наспроти софтверот со отворен код:

- Маркетинг кампања;
- Зборови кои корпорациите сакаат да ги чујат;
- Прагматични цели.

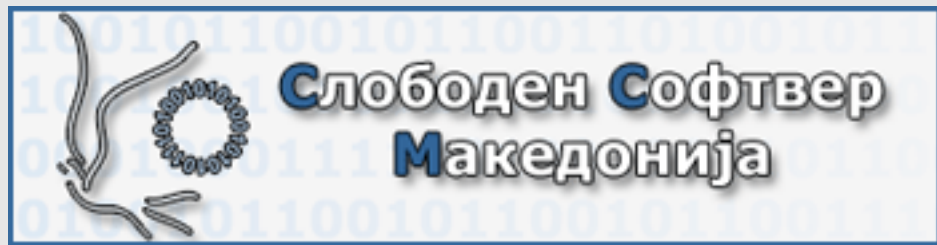
За „слободата“ во терминот
слободен софтвер.

Слободата каде што ја има:

- Авторските права и Copyleft
- Creative Commons;
- Софтверски лиценци.

И онаму каде што ја нема:

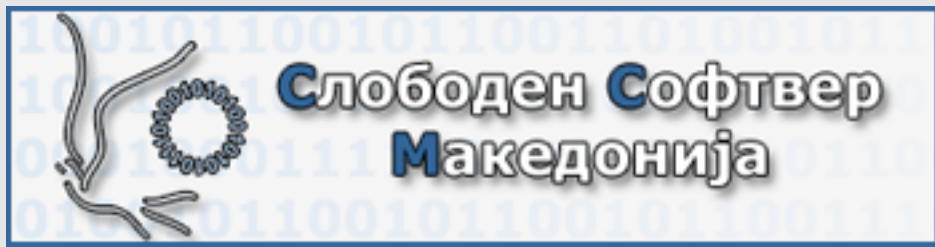
- Рестриктивни лиценци;
- Патенти;
- Затворени формати.

За „софтверот“ во терминот слободен софтвер.

Слободниот софтвер во пракса:

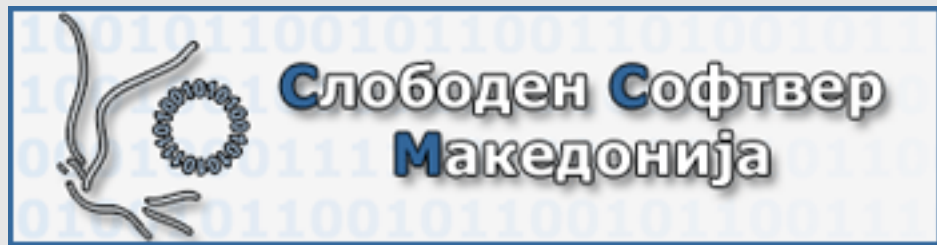
- Слободниот софтвер е софтвер кој можеш да го користиш во твојата секојдневна работа;
- Цената на слободниот софтвер е многу помала од онаа на неслободниот;
- Голема количина слободен софтвер може да се најде на македонски јазик;
- Заедницата на слободниот софтвер во Македонија расте.

За „софтверот“ во терминот слободен софтвер.

Кој произведува слободен софтвер?

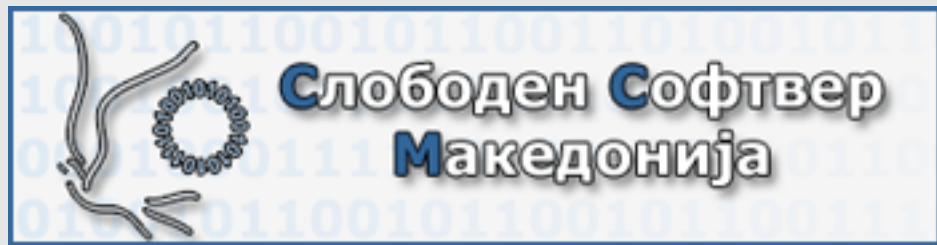
- Фирми од приватниот сектор, големи и мали;
- Индивидуални програмери кои тоа го прават за пари или забава;
- Разни други организации, фондации.

За „софтверот“ во терминот слободен софтвер.

Кој користи слободен софтвер?

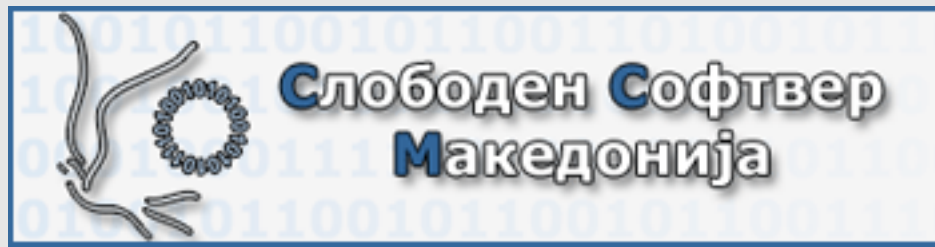
- Компјутерски корисници на своите домашни компјутери;
- Голем број на универзитети;
- Голем број на фирми од ИТ секторот, но и други фирми;
- Сè поголем број на држави.

За „софтверот“ во терминот слободен софтвер.

Има ли ваков или онаков слободен софтвер?

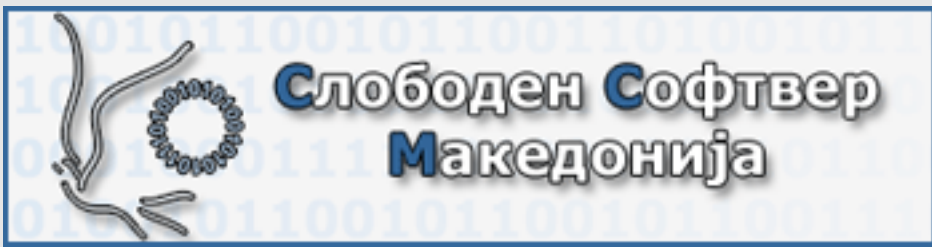
- GNU/Linux е слободен оперативен систем;
- OpenOffice.org е слободен канцелариски пакет;
- Mozilla произведува слободен Интернет пакет;
- TheOpenCD е колекција од слободни програми кои работат на оперативниот систем Windows;
- Многу други алатки и софтвер кој не е од примарен интерес за обичниот корисник: apache, sendmail, perl, php, python, Zope итн.

За „софтверот“ во терминот слободен софтвер.

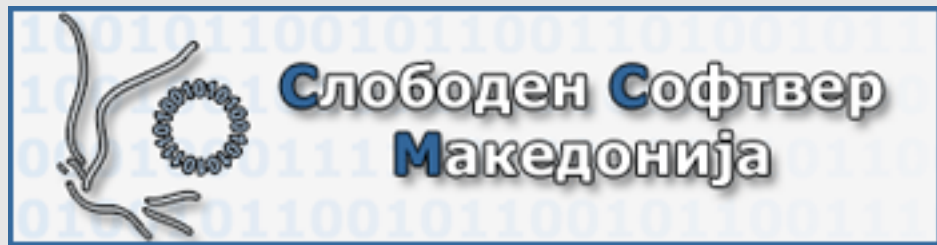
Кои се вообичаените заблуди за слободниот софтвер?

- Слободниот софтвер е бесплатен софтвер.
- Слободниот софтвер е тежок за користење.
- Слободниот софтвер ја загрозува работата на програмерите.

Слободниот софтвер и општеството:

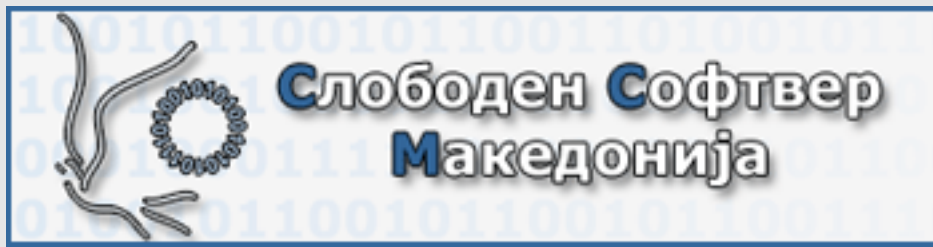
- Образование: финансиски заштеди, подобро образование за програмерите, хумани вредности;
- Држава: слободен пристап до информации, безбедност;
- Економија: развој на сопствена софтверска индустрија.

За „софтверот“ во терминот слободен софтвер.

Заклучоци:

- Софтверот има внатрешна потреба да биде слободен.
- Слободниот софтвер ти овозможува тебе како корисник да имаш целосна контрола над технологијата која ја користиш.
- Слободниот софтвер може да помогне во целокупниот развој на општеството.
- Секој може да помогне во развојот на слободниот софтвер.

<http://www.slobodensoftver.org.mk>
email: info@slobodensoftver.org.mk

Благодарам за вниманието.
Време е за прашања. :-)